

IKKE I PROPORSJON: Det brukes retorikk om angrep på kvinners rettigheter, formynderi, fare for abortturisme og massiv nedvurdering av kvinner i det sterke engasjementet for dagens abortlov. Reaksjonene står ikke i proporsjon til forslagene som luftes, skriver innsenderne. Her fra en demonstrasjon for abortloven foran Stortinget i Oslo forrige mandag. Foto: NTB Scanpix

Debatt: Abortloven

Fosterreduksjon bør forbys og paragraf 2c bør endres

Selv om man er enig i prinsippet om kvinnens rett til å bestemme, så har dagens abortlov to viktige svakheter som bør rettes opp.

MENINGER 12. NOVEMBER 2018 KL. 6.00

Av Morten Magelssen, forsker, Senter for medisinsk etikk, Universitetet i Oslo, Eivor Andersen Oftestad, forsker, MF Vitenskapelig høyskole og Jan Helge Solbakk, professor, Senter for medisinsk etikk, Universitetet i Oslo

I Norge er det et vidt spekter av syn på abort, fosterdiagnostikk og fosterets verdi gjennom svangerskapet. Heller ikke vi som skriver dette har sammenfallende syn.

Mange er tilfreds med dagens kompromiss, der kvinnen bestemmer selv uten å måtte oppgi grunn fram til og med uke 12, men må søke abortnemnd og begrunne valget deretter. Ordningen vekter kvinnens interesser og hensynet til fosteret, som får økende vern i takt med svangerskapets varighet.

Morten Magelssen.

Men også fra dette perspektivet har dagens abortlov to viktige svakheter som bør rettes opp.

1. Fosterreduksjon av friske fostre bør forbys. Da loven ble utformet på 70-tallet var såkalt fosterreduksjon – prosedyren der man reduserer antall fostre i et flerlingsvangerskap – ingen aktuell problemstilling. Navnet tilslører at det her er snakk om selektiv avlaving av et eller flere friske fostre under en pågående graviditet. Dette er risikabelt for gjenværende fostre (selv om det, hvis det går bra, reduserer risikoen som hefter ved ethvert flerlingsvangerskap).

Eivor Andersen Oftestad.

Stortinget har ikke tatt stilling til «tillingabort» og Norge er i dag eneste land i Europa som offentlig praktiserer «selvbestemt» fosterreduksjon. Lovens smutthull bør tettes – fosterreduksjon av friske fostre bør eksplisitt forbys.

Jan Helge Solbakk.

2. Sorteringsparagrafen 2c bør endres. Abortloven åpner for senabort når «det er stor fare for at barnet kan få alvorlig sykdom». Men praksis i dag er at ikke bare «alvorlig sykdom», men også påviste egenskaper hos fosteret – som Downs syndrom – anføres som selvstendig abortgrunn med hjemmel i 2c. En enkelt egenskap ved fosteret – en diagnose, en gruppetilhørighet – blir avgjørende for dets rettsvern og moralske verdi.

Det er et problem at loven på denne måten forskjellsbehandler ut fra egenskaper og graderer fostres menneskeverd og rettsvern. Dette er ikke primært et problem for mennesker som lever med Downs syndrom, men et problem for oss alle: Det innebærer en avvisning av prinsippet om alle menneskers likeverd uavhengig av helse, sykdom eller egenskaper. Dette prinsippet er en hjørnestein i vårt liberale demokrati.

Mange er enig i at § 2c er problematisk. Men blant oss som mener dette, er det uenighet om hva konsekvensen bør bli. For noen er det et viktig mål å redusere antallet aborter. De vil derfor ønske en reell innskrenking av adgangen til abort velkommen. Andre, derimot, som helseminister Bent Høie, ønsker å fjerne lovens diskriminerende ordlyd og signaleffekt, samtidig som adgangen til abort i de tilfeller der fosteret har fått påvist en alvorlig diagnose eller et avvik, beholdes som i dag.

Den balansegangen som sistnevnte gruppe ønsker, er fullt mulig å oppnå. Allerede i dag åpner lovens § 2b for senabort der «omsorgen for barnet kan sette kvinnen i en vanskelig livssituasjon». Fosterets eventuelle diagnoser er et relevant hensyn her. Videre heter det at «Det skal legges vesentlig vekt på hvordan kvinnen selv bedømmer sin situasjon».

Hvis § 2c endres til et kriterium om manglende levedyktighet, vil mindre alvorlige diagnoser fortsatt kvalifisere til abort. Men en svært viktig forskjell er at fokus da blir på kvinnens/parets livssituasjon og deres egen vurdering av det å skulle ha omsorg for et barn med spesielle behov. Barnet og dets egenskaper trer i bakgrunnen, og med det den diskriminerende signaleffekten.

De siste ukene har avstedkommet et sterkt engasjement for dagens abortlov. Det brukes retorikk om angrep på kvinners rettigheter, formynderi, fare for abortturisme og massiv nedvurdering av kvinner.

Reaksjonene står ikke i proporsjon til forslagene som luftes. Ønsket om å fjerne eller endre abortlovens § 2c er ikke et angrep på kvinnens selvbestemmelse. Det er imidlertid på høy tid at abortloven oppdateres og vurderes ut fra den nye virkeligheten. I dag er fosterreduksjon og fostersortering to sider ved denne virkeligheten.

De to åpenbare svakhetene i dagens lov som vi har pekt på, svekker abortlovens troverdighet og robusthet som nasjonalt kompromiss. Det er all grunn til å diskutere dette på et saklig grunnlag.

ABORTLOVEN DEBATT ABORT KULTUR MENINGER

Lik Dagbladet Meninger på Facebook

DEL PÅ FACEBOOK

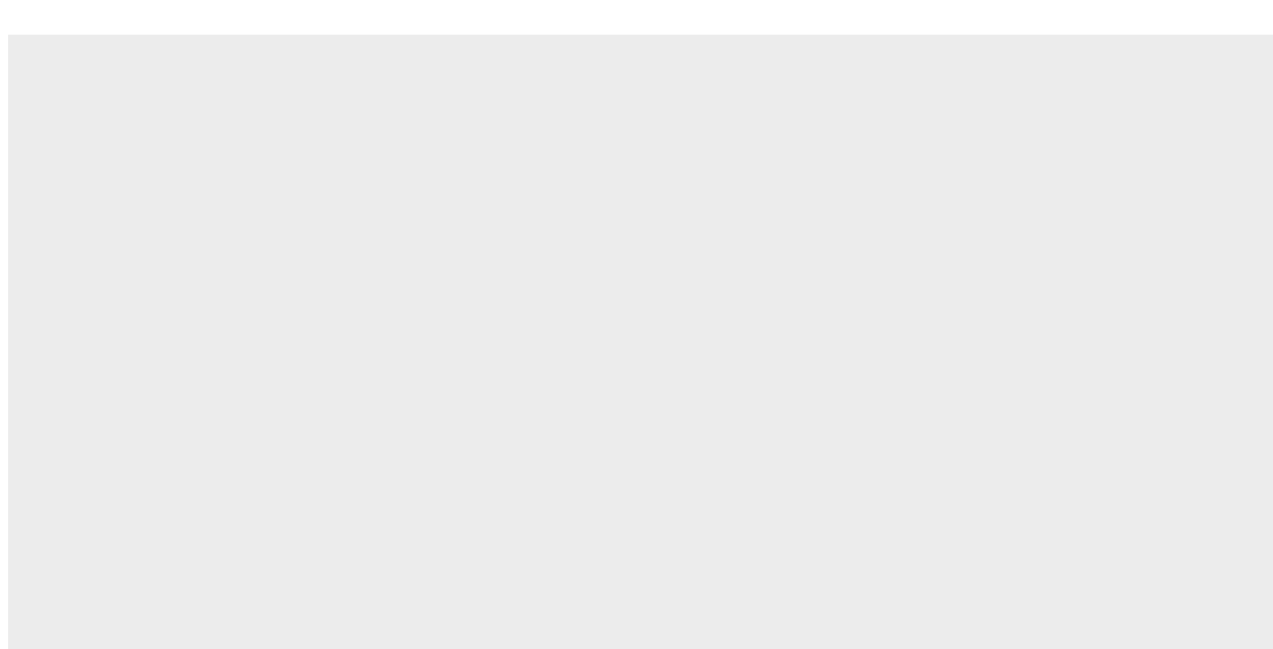
FØLG DAGBLADET PÅ INSTAGRAM

Årets Flax julekalendere er endelig å få tak!

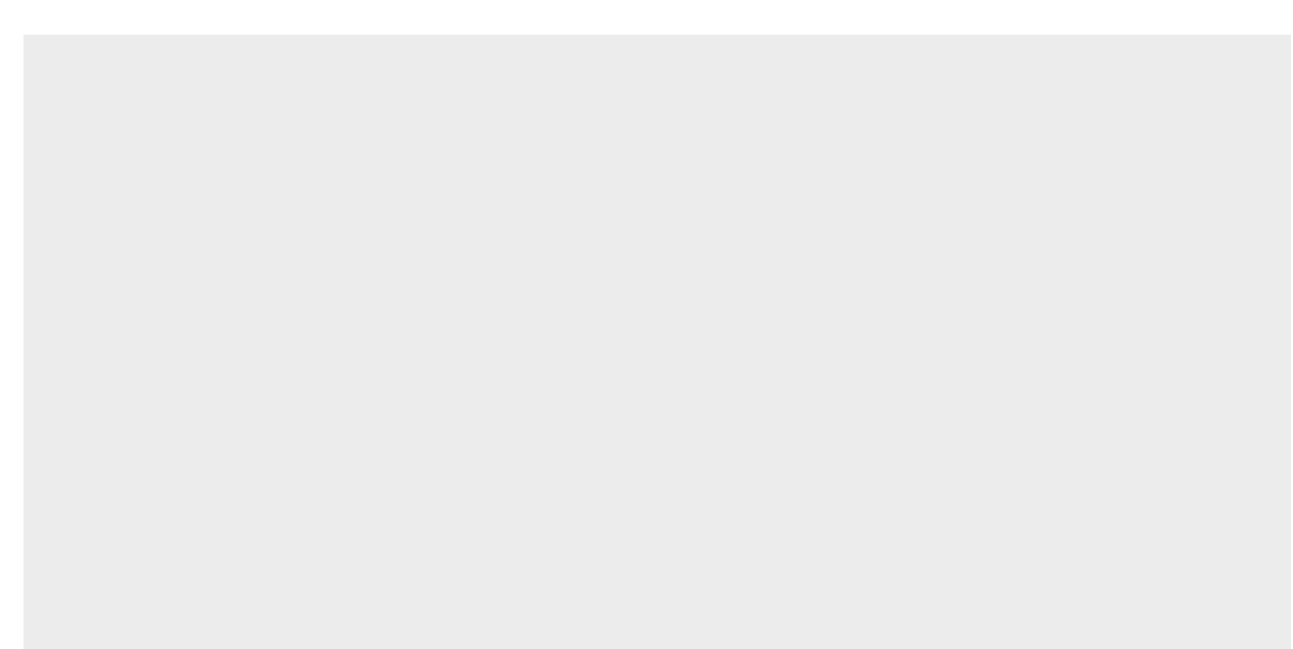

Vant luksushybrid - nå er det bare fire igjen!

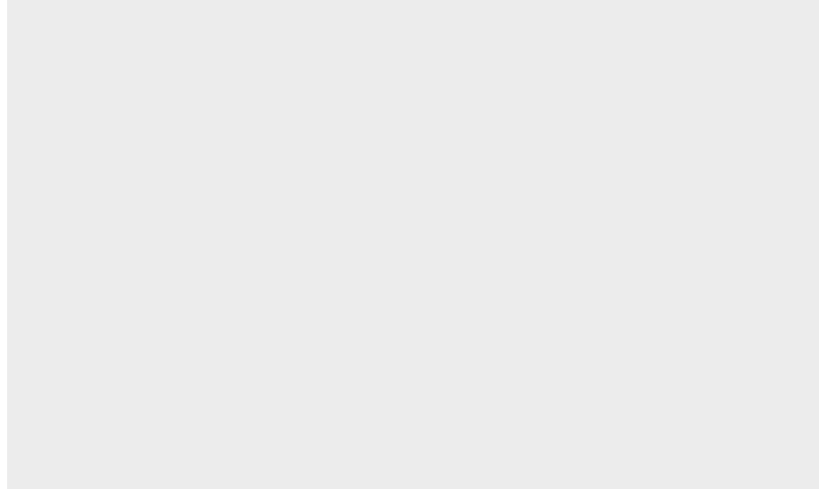
Det hele er så svakt framstilt og forsvart at jeg nesten synes synd på dem

KOMMENTAR

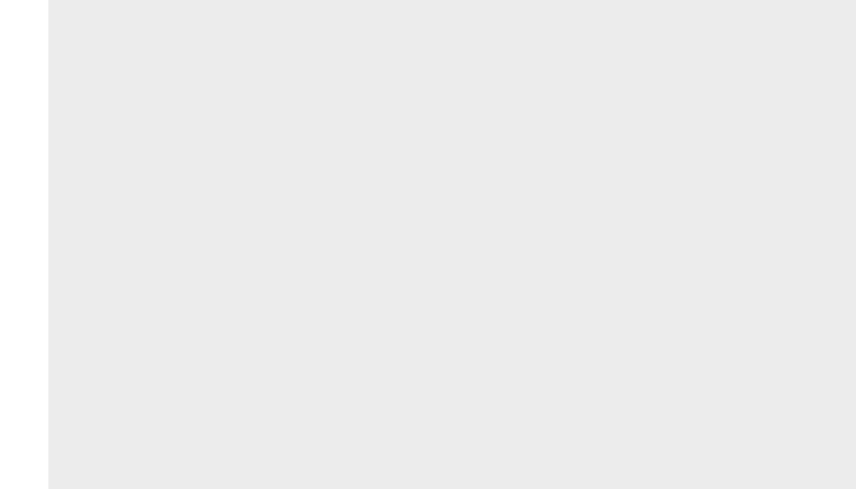
Panorama

DAGBLADET PLUS

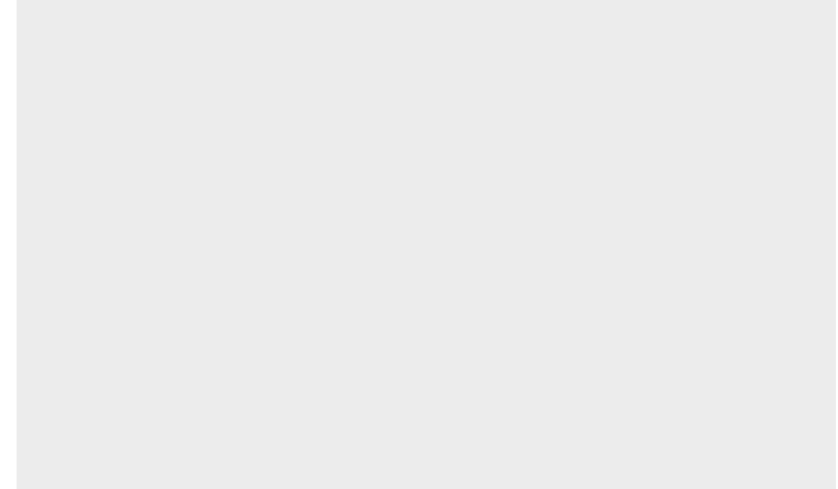
Statsministeren stoler ikke på norske kvinner. Derfor forsøker hun å lure oss

KOMMENTAR

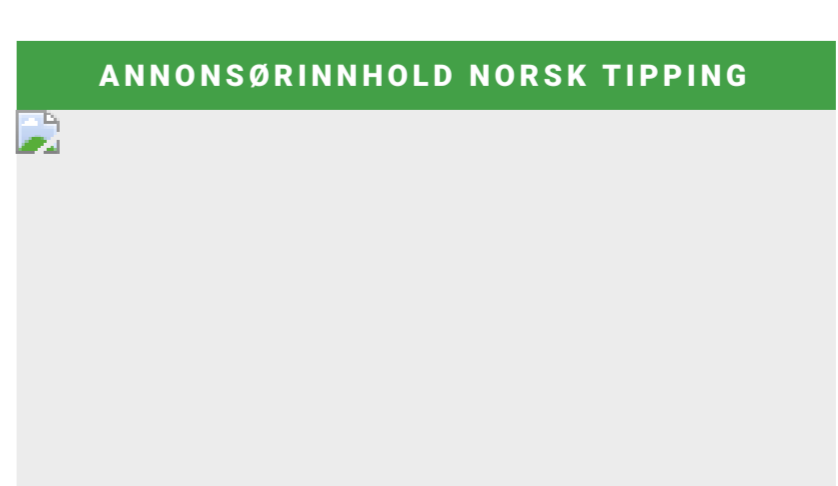
Dagbladet kårer de 50 beste fotballspillerne fra Vestfold

DAGBLADET PLUS

Dagbladet mener: Fagbevegelsen må vite bedre enn å snu ryggen til Europa

LEDER

Nå kan du vinne vanvittige 855 millioner!

Kommersiell samarbeid: Rabattkoder

Table with 5 columns: ELLOS RABATTKODER, LENSWAY RABATTKODER, APOLLO RABATTKODER, ROOM21 RABATTKODER, SPORTAMORE RABATTKODER

TIPS OSS 2400

Postadresse: Boks 1184 Sentrum, 0107 Oslo. Besøksadresse: Karvesvingen 1, 0579 Oslo. Sentralbord: 24 00 10 00. Tilsynsorgan video: Medietilsynet

© 2018 Dagbladet. Powered by Labrador CMS

Kundeservice Pluss, Jobb i Dagbladet, Vær Varsom-plakaten, Brukeravtale, Dagbladet, Abonnementsvilkår, Dagbladet Pluss, Personvernerklæring, Om informasjonskapsler, Annonseinfo, Rabattkoder

Vaktsjef: Thomas Sæbo. Ansvarlig redaktør: Alexandra Beverfjord. Nyhetsredaktør: Frode Hansen. Politisk redaktør: Geir Ramnefjell. Kulturredaktør: Sigrid Hvidsten. Magasinredaktør: Bjørn Bore (konst)